1842. No. 100.

DRENTSCHE COURANT.

Vrijdag, den 16 December.

De GOUVERNEUR der provincie *DRENTHE*,

Gelezen de missive van den Heer Staatsraad Gouverneur van *Groningen* d.d. 3 dezer n°. 26*b*, daarbij toezendende een exemplaar van deszelfs besluit van 1 dezer n°. 10, houdende eenige bepalingen en voorschriften ter voorkoming van de invoering en verspreiding der longziekte onder de runderen in dit Gewest, bevattende die missive voorts het verzoek als daarin is omschreven;

Besluit:

Aan de stedelijke en plaatselijke Besturen binnen deze provincie mede te deelen, dat art. 1 der even aangehaalde circulaire van den Heer Staatsraad Gouverneur van *Groningen*, van 6 dezer aldus luidt:

»Bij provisie en tot nadere beschikking zal geenerlei [redacted] wegen, en nadat vooraf aan den Burgemeester der grensgemeente in deze provincie, alwaar de invoer zal plaats hebben, of aan dengenen, die daartoe door hem zal worden gedelegeerd, zal zijn overgelegd een bewijs of getuigschrift, afgegeven door het Bestuur der gemeente in de provincie Drenthe, waaruit het vee wordt ingevoerd, behelzende: *a*, opgave van de namen der personen, die het vee verlangen in te voeren, en van de stad, het dorp of gehucht, waar het laatstelijk in de weide geweest of gestald is; *b*, opgave van het geslacht, den ouderdom, de kleur en de bijzondere merkteekenen van ieder rund, hetwelk men zou willen invoeren; *c*, verklaring, dat in de gemeente, waar het vee laatst geweid heeft of gestald is, of in eenige andere Drentsche gemeente, waar het vee zal worden doorgevoerd, de besmettelijke longziekte onder het rundvee niet heerscht, noch in de laatste zes maanden geheerscht heeft; *d*, verklaring, dat het (des noods op getuigenis van twee, bij het plaatselijk Bestuur ter goeder naam en faam staande, landbouwende personen, ingevalle het plaatselijk Bestuur zelve daarvan geene kennis draagt) gebleken is, dat van het vee, hetwelk ingevoerd zal worden, zich in de laatste zes maanden geen rund bevonden heeft in eenige gemeente in of buiten de provincie Drenthe, alwaar de longziekte aanwezig was, en *e*, opgave van de gemeente, het dorp of gehucht in deze provincie, werwaarts het vee bestemd is."

Wordende gezegde Besturen uitgenoodigd, om de certificaten, welke ter voorschrevene zake van hen zouden kunnen worden gevraagd, steeds bereidwillig en spoedig af te geven, en om de ingezetenen hunner gemeente, *zoo veel immer doenlijk*, met de bepalingen van het aangehaalde artikel bekend te maken, onder opmerking, dat zonder zoodanig certificaat geen rund uit deze provincie binnen de provincie *Groningen* zal toegelaten worden, maar weder over de grenzen zal worden teruggebragt, des noods met adsistentie der plaatselijke politie.

Deze resolutie zal worden gedrukt en uitgevaardigd ten fine vermeld, en voorts twee achtereenvolgende [redacted] in de *Drentsche Courant*. [redacted],

7 December 1842. VAN RANDWIJCK.

De GOUVERNEUR der provincie DRENTHE brengt bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat de aanvullingskohieren wegens de personele belasting, dienstjaar 18⁴⁄₄₃, van de gemeenten: *Assen*, *Rolde*, *Vries*, *Zuidlaren*, *Norg*, *Peize*, *Gieten*, *Gasselte*, *Coevorden*, *Odoorn*, *Emmen*, *Smilde*, *Meppel*, *Dwingelo*, *Diever*, *Ruinen*, *Ruinerwold*, *Havelte*, *Nijeveen*, *Vledder*, *Hoogeveen*, *de Wijk* en *Zuidwolde*, voorzien van de bij de wet voorgeschreven formaliteiten, door tusschenkomst van den Arrondissements-Inspecteur, de betrokkene Contrôleurs en Gemeente-Besturen, aan de Ontvangers ter invordering zijn toegezonden, en dat elk belastingschuldige gehouden is, de som voor welke hij ten kohiere is gebragt, binnen de bij de wet bepaalde termijnen, aan handen der bedoelde Ontvangers te kwijten, bij gebreke waarvan hij daartoe zal worden genoodzaakt.

Tevens strekt tot narigt van diegenen, welke vermeenen gegronde redenen van klagte te hebben tegen hunne aanslagen in voormelde kohieren, dat zij hunne reclames deswege, op gezegeld papier, en des verkiezende door tusschenkomst van den betrokken Contrôleur, doch gerigt aan Heeren Gedeputeerde Staten dezer provincie en voorzien van de vereischte bijlagen, kunnen indienen vóór of óp den laatsten dag der drie maanden, volgende op den dag van afkondiging door de gemeente-Besturen gedaan, en dus op geene reclames zal kunnen worden gedisponeerd, welke *na* dien tijd mogten worden ingeleverd.

Assen, *De Gouverneur voornoemd*,

7 December 1842. VAN RANDWIJCK.

De GOUVERNEUR der provincie *DRENTHE*,

De voorbereidende werkzaamheden tot de ligting der Nationale Militie voor 1843 willende regelen en daartoe gelet hebbende op de ter materie betrekkelijke resolutiën van den 15 Nov. 1826 n° 12 en den 10 Nov. 1827 n°. 24, mitsgaders op de verder, bij vroegere ligtingen, gegevene voorschriften;

Besluit:

Art. 1. enz. Art. 2. De plaatselijke Besturen uittenoodigen, om herhaaldelijk, bij publicatie, ter kennis van de belanghebbenden te brengen: dat de manschappen, die bij de Nationale Militie voor *zich zelven* dienen, en in den loop van dit jaar, hetzij door *het overlyden van eenen vader of stiefvader*, *of wel moeder of stiefmoeder*, *weduwe zijnde*, *of door eene plaats gehad hebbende regterlijke separatie of echtscheiding der ouderen*, of eindelijk, *door overlijden van eenen broeder of broeders*, regt op vrijstelling, overeenkomstig de bepalingen vervat in art. 91 en 94 der wet van den 8sten Januarij 1817 (Staatsblad n° 1), verkregen hebben of mogten verkrijgen en van de dienst verlangen te worden ontslagen, zich daartoe vóór den 15den Januarij 1843, bij request, met overlegging van de noodige bewijsstukken, aan het bestuur hunner gemeente behooren te adresseren; met kennisgeving, dat de aanvragen om ontslag, ter zake voorschreven, welke niet vóór den 15 Januarij 1843 bij de plaatselijke Besturen inkomen, of waarvan de bewijzen niet in behoorlijke orde mogten worden bevonden, voor dat jaar niet kunnen worden toegestaan. De plaatselijke Besturen zullen de bedoelde verzoekschriften en bijlagen, dadelijk na verschijning van gemelden termijn, aan den Gouverneur inzenden, zoodanig, dat dezelve bij het Provinciaal Bestuur vóór den 20 Januarij 1843 zullen zijn ingekomen.

Art. 3. enz.

En zal extract dezer, bevattende het 2de artikel, van nu tot en met de eerste helft der maand Januarij 1843, telken veertien dagen worden opgenomen in de *Drentsche Courant*.

Assen, *15 Nov. 1842*. *De Gouverneur voornoemd*, VAN RANDWYCK.

LONDEN 10 Dec. Met leedwezen bemerkt men, dat de rust, die sedert eenigen tijd in Ierland geheerscht heeft, weder op eene verregaande wijze verstoord wordt, vooral in Tipperary en het overige zuidelijk gedeelte van dat land, waar het verzet tegen de betaling der tienden en armenbelasting reeds meer dan éénen moord en het in brand steken van onderscheiden woningen ten gevolge heeft gehad. Hierbij komen de geschillen tusschen de Iersche geestelijkheid en de regering, welke laatste zich ongeneigd toont aan het verlangen der eerste, tot het maken van wijziging in het stelsel der nationale opvoeding, te voldoen. — De mist, welke deze hoofdstad en de naburige plaatsen eenige dagen achtereen bedekt heeft, is woensdag het zwaarste geweest, zoodat men toen, gedurende het grootste gedeelte van den dag, gazlicht en kaarsen heeft moeten branden, om ongelukken voor te komen en bezigheden te kunnen verrigten. De vaart op de rivier is door dezen mist wel beduidend gestremd, en sommige vaartuigen hebben tegen elkander gestooten, maar, behalve het verdrinken van een matroos, zijn daardoor geene onheilen veroorzaakt. — Aan boord van een uit New-York aangekomen schip bevinden zich 140 landverhuizers, die in het vooruitzigt op een beter lot zich naar Amerika begeven hadden, doch thans deerlijk te leur gesteld van daar teruggekeerd zijn. — De bekende vrouwelijke chartist *Mary Anne Walker*, heeft onlangs weder eene openbare voorlezing over politieke onderwerpen gehouden, en daarin onderanderen betoogd, dat alle soldaten en matrozen stemgeregtigd behoorden te wezen, dewijl zij het waren aan welke het Land alle roem en welvaart te danken had.

PARIJS 11 Dec. Het bombardement van Barcelona is 3 jl. morgens 11 ure begonnen en onafgebroken voortgezet tot middernacht; 523 bommen, volgens anderen 817, zijn in de stad geworpen. De stad heeft verschrikkelijk geleden; op onderscheidene plaatsen is brand ontstaan. Eer het bombardement begon, gingen de soldaten der oproerige militie in massa naar het Fransche schip, waarop hunne officieren geweken waren, om derzelver uitlevering te eischen, maar de commandant verklarende geweld te zullen gebruiken, zoo zij niet goedschiks aftrokken, verwijderden zij zich. Den 4 liet *v. Halen* weten, dat hij aan de overheden en inwoners zes uren tijds liet om de vrijkorpsen, die nog altijd tegenstand boden, te ontwapenen, en dat hij het bombardement zou hervatten, zoo de stad zich niet overgaf. Te 3 ure namiddag van dien dag zijn de voorwaarden der belegerden door den Regent aangenomen, die van den eisch, dat de stad zich op genade zou overgeven, heeft moeten afzien, omdat hij vernam, dat 40 a 50,000 man uit de omstreken in aantogt waren, om de muiters te ondersteunen en zijn leger tusschen twee vuren te plaatsen. In weerwil van de tegenkanting der vrijcorpsen, die de wapenen niet wilden afleggen, hebben de overheden, door de aanzienlijkste ingezetenen en de nationale militie bijgestaan, de poorten doen openen; te 5 ure savonds is *v. Halen* de stad binnengetrokken aan het hoofd van 3 regementen, die dadelijk het fort Atarazanas bezet hebben. Bij proclamatie van *v. Halen* is de stad in staat van beleg verklaard, de geheele nationale garde ontbonden, de aflevering van alle krijgstuig, aan genoemde garde behoorende, en van al uit de openbare magazijnen gehaalde wapenen met alle aan den staat behoorende voorwerpen, binnen 24 uren op doodstraf bevolen; alle wapenen, zelfs jagtgeweren, al zijn zij ook regtmatig eigendom, moeten binnen

dagen afgeleverd worden, op straffe eener zware geldboete; al wie steelt of de openbare orde stoort, van de bevolking of van het leger, wordt met den dood bedreigd; het laatste art. der proclamatie houdt in, dat de troepen zoowel als de ingezetenen van Barcelona een sluijer van vergetelheid werpen zullen over het gebeurde en elkander als broeders behooren te omhelzen. De Fransche consul heeft op zijne aanvrage van de commandanten der Fransche schepen ter reede van Barcelona 300 mariniers bekomen, die krachtdadig hebben geholpen tot beteugeling van het hier en daar woedend vuur. *Espartero* had zich den 5 nog niet in Barcelona vertoond; men verzekert, dat hij reeds naar Madrid teruggekeerd is. De bewoners van Girona, die op de tijding, dat het bombardement begonnen was, tot hulp der stad waren op marsch gegaan, zijn op het vernemen der overgave dadelijk teruggekeerd.

De regtbank der correctionele politie alhier heeft haar vonnis uitgesproken in de zaak van het spoorweg-ongeluk van 8 Mei jl.; al de beschuldigden zijn vrijgesproken en de aanklagers in de kosten van het proces veroordeeld.

Dikwijls worden klagten gehoord over de onveiligheid in deze stad, maar velen bedenken niet, wat het zegt orde te handhaven onder eene zoo digt opeengedrongen en zoo woelige menschenmassa. Parijs telt meer dan 1,100,000 inwoners. Daar is het, dat meer dan 200,000 werklieden vereenigd zijn; daar is het, dat de ergste deiften gisten; daar is het, dat de gevaarlijkste bandieten afspraak hebben elkander te ontmoeten. Het onbelemmerd verkeer in meer dan 2000 straten, waarin meer dan 60,000 rijtuigen rijden, te verzekeren; alle beginselen van ongezondheid te bestrijden, in een vereenigingspunt der nijverheid, dat in een vierkant van eenige weinige kilometers, meer dan 6000 voor de gezondheid schadelijke fabrijken, te midden eener ontzettende, in enge woningen opgehoopte bevolking, bevat; den aanvoer van levensmiddelen te bevorderen; te zorgen voor de regelmatige verdeeling der noodwendige levensbehoeften in een kring, die jaarlijks niet minder verzwelgt dan 145,000 metrische kwintalen meel, 950,000 hectoliters wijn, 170,000 ossen, koeijen of kalveren, 427,000 schapen, 83,000 varkens, voor 5 millioen fr. aan visch, 8 mill. aan gevogelte en wild, 12 mill. aan boter en 5 mill. aan eijeren; ziedaar de pligten der administratie, aan welke het toeverzigt over de stad is toebetrouwd.

Een marmerblok, dat bijna 14000 kilogrammes weegt, is uit Italië alhier aangekomen, en bestemd om daaruit het afbeeldsel van den hertog van Orleans te vervaardigen, dat in de Kamer der Pairs moet worden opgerigt.

Den 12. *Van Halen* heeft 5 jl. bij een bevelschrift aan alle militairen, zeelieden en burgerlijke beambten, welke de revolutionaire junta gehoorzaamd hebben, voorgeschreven zich aan hunne chefs te vertoonen, ten einde door eene militaire commissie te worden gevonnisd. Wie hieraan niet gehoorzaamt, en ieder die aan zoodanige ongehoorzamen huisvesting verleent, zal onverwijld met den dood gestraft worden. Voorts beveelt hij ook alle militairen, welke, zonder deel aan den opstand genomen te hebben, na 24 Nov., toen de revolutionaire junta hun verlof gaf te vertrekken, binnen de stad gebleven zijn, zich aan hunne chefs te vertoonen, en zegt dat hunne verschillende graden hun ontnomen zullen worden, ten ware zij de onmogelijkheid bewijzen kunnen, waarin zij verkeerd mogten hebben om de stad te verlaten. De militaire raad is uit elf officieren, onder voorzitting van den brigadier don *Jose Munoz*, zamengesteld. Uit sommige uitdrukkingen in dit en andere bevelschriften zou men geneigd zijn te besluiten, dat de opstand te Barcelona door de Spaansche regering voor eene poging ten behoeve van don *Carlos*, of althans van de voormalige regentes, *Maria Christina*, gehouden wordt. Naar de omstandigheden schijnt hij anders veeleer een werk der Republikeinsche factie te wezen. *Espartero* zelf was den 5 nog niet binnen Barcelona, maar bevond zich te Sarria, met den minister van oorlog en den generalen staf. Sommigen meenden, dat hij den volgenden dag zijne intrede doen zou; anderen dat hij zich niet in de fel geteisterde stad durfde vertoonen, en weldra naar Madrid dacht weder te keeren.

's Hage, 12 Dec. Volgens kon. besl. van 18 Oct. zal eene maatschappij worden opgerigt ter bevordering van den tuinbouw, door invoering en aankweeking van Japansche en Indische gewassen in Nederland, onder den naam van koninkl. nederl. maatschappij tot aanmoediging van den tuinbouw, onder bescherming van Z.M. koning *Willem II.* — Uit Elberfeld wordt gemeld, dat daar een aantal handwerkslieden, inzonderheid metselaars, zich bereid verklaard hebben, om tot het bouwen eener kerk naar Palestina te gaan; zij zullen nog dit jaar afreizen. — De rustelooze en voor de uitbreiding van het christendom zeer gevolgrijke pogingen erkennende van Don *Edward Barrows*, prefect der missien in Lybie, heeft de Paus denzelven tot bisschop van Constantine *in partibus*, gelijk mede tot vicarius van Guinea en Sierra Leone benoemd. Onmiddelijk na zijne wijding door den kardinaal *Franzoni*, begaf zich de nieuwe bisschop aan het hoofd van eene menigte zendelingen, welke hij tot bereiking van het gemeenschappelijke doel voor het grootste gedeelte uit zijne eigene middelen in staat stelt, naar de binnenlanden van Afrika. — In de onlangs te Stutgard gehouden bijeenkomst van Duitsche landbouwkundigen, werd door den Opperhoutvester *von Panewitz* uit Silezie, verslag gedaan omtrent de bereiding van de zoogenaamde woudwol, uit de

naalden van den gemeenen en den zwarten pijnboom. De hiervoor gepatenteerde papierfabrikant *Weisz*, in Oostenrijksch Silezie, bereidt uit de genoemde naalden, door scheikundige ontbinding en werktuigelijke scheiding, eene geelachtige bruine wol, welke een geringen harstreuk, die langzamerhand verdwijnt, en eene niet geringe veerkrachtigheid bezit. Deze wol wordt hoofdzakelijk gebezigd tot matrassen, kussens en opvulsels en tot beddedekens. De fabrikant zet aan kazernen en gasthuizen bereids duizenden zijner dekens af, tegen 3 a 4 gulden het stuk, en fijnere, voor particulieren, tegen 5 a 6 gulden. Hij erlangt buitendien eene fijne aetherische olie, en verschaft met het afplukken der naalden, van versch gevelde boomen, aan kinderen en zwakke personen eene niet geringe verdienste. Afgevallen en aan de takken bruin geworden naalden zijn onbruikbaar. De behandeling der naalden tot bereiding der wol, welke tot dusver een geheim is, zoude zeer eenvoudig zijn.

Volgens een verhaal in den *Morning-Herald*, zouden de Engelschen in een dorp van het Chinesche eiland Hong-Kong een afbeeldsel van *Napoleon* in eene vergulde lijst hebben gevonden, waarvoor het volk wierook brandde en gebeden deed.

Den 13. ZM. de graaf van Nassau wordt morgen avond hier verwacht, en vernacht heden te Emmerik. Eenige dagen later zal prinses *Albert* hier komen. - Gister was het 25 jaar geleden dat de graaf *van der Duyn van Maasdam* het gouvernement van ZHolland aanvaardde, en deze dag werd door al de beambten bij dat gouvernement met belangstelling gevierd. Uit hun naam bood de griffier, na eene hartelijke toespraak, ZExc. een zilveren beker, met een gepast opschrift, aan. Verscheiden burgemeesters uit de provincie kwamen den eenig overgeblevenen van het edel driemanschap, dat zich in Nov. 1813 aan de spits der natie stelde, hunne deelneming betuigen. — De 2. K. heeft heden in het openbaar beraadslaagd over het wetsontwerp tot verandering van art. 12 der wet op de regterlijke organisatie; de hh. *v. Goltstein*, *Nederburgh*, *v. Akerlaken*, *Tromp*, *den Tex* verklaren zich voor, en *de Man*, *Luyben*, *v. Nes*, *Uitwerf Sterling*, *Mutsaers*, *Romme*, *v. Panhuis*, *Enschedé* tegen de wet. De beraadslaging zal morgen voortgezet worden.

ASSEN 15 Dec. Op gisteren is alhier de buitengewone vergadering der Staten dezer Provincie gehouden, waarin H.E.G.A. in overweging hebben genomen het door de commissie uit Derzelver midden uitgebragt rapport nopens de beantwoording der vragen, door Z. Exc. den Min. van Binn. zaken voorgesteld omtrent het stem- en kiesregt en de bevoegdheid om deel te nemen aan de provinciale en plaatselijke besturen in dit gewest. Met betrekking tot het verhandelde in die vergadering, welke nog denzelfden dag is afgeloopen, vernemen wij het volgende: Nadat dezelve geopend was, is het rapport voorgelezen, waarvan wij den zakelijken inhoud vroeger hebben medegedeeld, en waarin, zoo als men zich zal herinneren, het gevoelen der meerderheid en dat der minderheid omtrent sommige punten was opgenomen; daarna in omvraag gebragt zijnde, is hetzelve met eene meerderheid van *veertien* tegen *tien* stemmen aangenomen; voorts aan de leden, de minderheid der vergadering uitmakende, gevraagd zijnde of met opzigt tot het aantal staatsleden en derzelver onderlinge verhouding, hun gevoelen instemde met dat der minderheid van de commissie, is zulks bevestigend beantwoord met eene meerderheid van *negen* tegen *eene* stem; terwijl insgelijks bij eene meerderheid van *zeven* tegen *drie* stemmen is gebleken dat ook de minderheid der vergadering van gevoelen was, dat het tegenwoordige getal der leden van het Collegie der Gedeputeerde Staten behoorde behouden te blijven. Een lid was uit hoofde van ziekte verhinderd om de vergadering bij te wonen.

— Te Wolvega is gister tot predikant bij de Herv. Gemeente beroepen *A. J. Hamerster*, Theol. Dr. en pred. te Marssum.

— ZM. heeft aan mr. *H. H. A. Sluis*, Notaris te Vledder, vergund zijne standplaats overtebrengen naar Dwingelo.

— In het Polytechnisch Instituut te Londen, werd voor eenige dagen een verbeterd Drummondsch mikroskoop vert[illegible] dat naar opgave van den *Atlas*, een voorwerp 74 millioen malen kan vergrooten. Het oog eener vlieg, dat 750 lensen bevat, werd daardoor zoo vergroot, dat iedere lens een spiegel van 14 duim diameter was. — Het nieuwste werk van den beroemden Engelschen schrijver DICKENS, *een uitstapje naar NAmerica*, waarvan in Engeland binnen eene maand vier drukken verschenen zijn, werd in New-IJork reeds den dag na deszelfs aankomst, door verschillende wedijverende boekhandelaars geheel nagedrukt, uitgegeven en in tallooze exemplaren tegen een schilling naar alle deelen der V. Staten verzonden. Een dagblad *the New-World*, drukte het geheele boek in een enkel van deszelfs reusachtige nommers af en verkocht tegen $6\frac{1}{4}$ pence per nommer, terstond 35,000 exemplaren.

— Te Friesche Palen, gemeente Ureterp en Siegerswoude in de grietenij Opsterland, wonen zamen in een huis vier broeders, *Heinse* oud 93 jaar, *Albert* oud 91 jaar, *Jan* oud 89 jaar, *Fokke* thans 83 jaar oud. Deze broeders *Hogeveen* hebben eene zuster gehad, die 82 jaar oud overleden is.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen zoon mijne geliefde Echtgenoote *Renetta Weys*.

Assen, 11 Dec. 1842. P. VAN LIMBURGH.

Loterij, 3e kl. 1e tot 4e lijst: no. 23980 *f* 45 en pr. *f* 1000; no. 9104 *f* 1000; n. 7718 *f* 7500; n. 9468 *f* 1500 n. 20705, 20802, 7931 en 12486 elk *f* 1000.

Assen, 15 *Dec.* Rogge *f* 6-35 a 5-90; Boekweit *f* 5-4[illegible] a *f* 4-85; Boter *f* 0-70 a *f* 0-65.

Amsterdam, 14 *Dec.* Werk. sch. $2\frac{1}{2}$ pct. $52\frac{3}{8}$; dito 5 pc. $101\frac{5}{16}$ a $\frac{3}{8}$; am.-synd. $4\frac{1}{2}$ pc. $94\frac{1}{4}$; handelm. 130 a $\frac{1}{4}$.

Te *Assen*, bij VAN GORCUM & COMP., Provinciale Drukkers.